

Folkhälsomyndigheten

2020-11-23
Fanny Bergman

Minnesanteckningar Folkhälsomyndighetens Samverkansgrupp för vårdhygieniska frågor 201123

Närvarande: Arbetsmiljöverket, Föreningen för klinisk mikrobiologi, Infektionsläkarföreningen, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Socialstyrelsen, Hygiensjuksköterskesektionen Svensk Förening för Vårdhygien, Tandvårdssektionen Svensk Förening för Vårdhygien, Svenska hygienläkarföreningen, Nationell arbetsgrupp för vårdhygien, Nationell arbetsgrupp för strama, Riksföreningen för MAS och MAR, Folkhälsomyndigheten,

Förhinder: Smittskyddsläkarföreningen, SKR's Nätverk för patientsäkerhet

Föregående minnesanteckningar

En digital projektplats har skapats för Samverkan vårdhygien. Plattformens teknik håller på att utvecklas och uppgraderas. Mer information med personlig inloggning via länk kommer att skickas ut.

Aktiviteter på respektive organisation eller förening

Sveriges Kommuner och Regioner

Stor aktivitet med anledning av covid-19. Aktuellt just nu är bland annat vaccinationsfrågor.

PPM VRI mätningar inställda under 2020. Planer på att genomföra nya våren 2021. Senaste rapporten om markörbaserad journalgranskning (MJG), som kom ut i januari 2020, har uppmärksammats positivt på flera håll. Önskemål från regionerna och även från detta mötesforum, om att fortsätta med denna metod.

MJG covid-19 granskning. Avsikten är att vården av patienter med covid-19 granskas specifikt som tillägg till den vanliga granskningen av ett slumpmässigt urval av journaler från alla slutenvårdspatienter

VRI proaktiv arbetar vidare med sina projekt, som i framtiden kommer erbjuda bland annat AI lösningar för journalsystem.

NAG Vårdhygien är nu på plats och har haft flera möten under hösten.

Hygiensjuksköterskesektionen, Svensk Förening för Vårdhygien

Föreningen har arbetet vidare med tre kunskapsunderlag. Ny version av [Städning i vårdlokal \(SIV\)](#). Vårdhygieniska rekommendationer för städ-, service-, vård- och omsorgspersonal.

[Mikrobiologisk provtagning av kanalförsedda flexibla endoskop och diskdesinfektorer för värmekänsliga endoskop](#) som är ett helt nytt dokument. Ny version av huvuddokumentet för Vårdhygienisk egenkontroll i ordinärt och särskilt boende <https://sfvh.se/protokoll-for-varldhygienisk-standard-i-sarskilda-boendeformer>.

Steriltekniker utbildningen, som är en 1,5 årig utbildning, har i dagsläget problem med att få tag i platser för verksamhetsförlags utbildning (VFU). Flera yrkeshögskolor är nu på gång att ansöka om start av utbildning.

Svensk Förening för Vårdhygien har lämnat remissvar angående återanvändning av engångsprodukter. Genom nationell lagstiftning kan EU-länder tillåta reprocessning av medicintekniska engångsprodukter. SFVH anser inte att reprocessning ska tillåtas i Sverige. [Remissvar](#) har lämnats till Socialdepartementet.

SFVH vill lyfta vikten av att markörbaserad journalgranskning finns kvar. Det är en betydelsefull källa till kunskap och möjlighet att belysa risker.

[Magisterutbildningen i smittskydd och vårdhygien i Skövde](#) fortlöper. På följande länk finns de publicerade examensarbetena [DiVA - Sökresultat \(diva-portal.org\)](#). Flera av dessa har inriktning på kommunal hälso- och sjukvård.

Riksföreningen för MAS och MAR

Massiv insats med anledning av pandemin. Stora utbildningsinsatser tillsammans med vårdhygien och smittskydd i de olika regionerna. Mycket har blivit bättre sedan situationen i mars-april. Bland annat större kunskaper om basala hygienrutiner generellt. Skyddsutrustning är nu på plats men det finns fortfarande behov av utbildning i korrekt användning. SKRs aktuella siffror för [BHK mätning i kommunerna och särskilt boende](#) visar på ökad följsamhet. Trots detta finns utrymme för förbättring.

Tolkning av munskydd eller visir i förebyggande syfte, så kallad source control, har varit problematiskt. När riskbedömningarna läggs ut på de enskilda kommunerna finns risk för spretighet och otydlighet.

Socialstyrelsen

Fortsatt stor aktivitet. Bland annat påbörjat arbete med att se över all information, FAQ, webbsidor och dokument om covid-19. I det arbetet ingår även översyn av dokumentet "Tillgång till vårdhygienisk kompetens" samt enkätfrågor angående

regionernas kompetens inom vårdhygien, smittskydd, strama och klinisk mikrobiologi. Enkäten planeras skickas ut under våren.

Regeringsuppdrag att följa upp hur arbetskläder inom omsorgen tillhandahålls, hanteras och finansieras. Uppdraget ska redovisas 15 februari 2021.

Regeringsuppdrag om förutsättningar för att reprocessa och återanvända medicintekniska engångsprodukter i Sverige är i slutfasen och ska redovisas sista december 2020.

Egeninitierat arbete med att utvärdera det utbildningsmaterial, informationstexter och trycksaker som har tagits fram i samband med pandemin. Målgrupp för utvärderingen är slutanvändarna ute i verksamheterna. Används materialet? På vilket sätt används det?

Tandvårdssektionen, Svensk Förening för Vårdhygien

[Förtydligade hygienrekommendationer för tandvården vid Covid-19 pandemi.](#) publicerades i juni.

Genomfört uppskattat digitalt symposium angående erfarenheter av arbetet så här långt med pandemin tillsammans med Praktikertjänst och Folktandvården.

Klinisk mikrobiologi

Mycket hög aktivitet i och med massprovtagningar. Risker med undanträngningseffekt på laboratorierna. Det gäller både analyser, typningar och brist på material.

Avsaknad av beskrivning av massprovtagning i den nationella pandemiplanen. Masstestning har inte tidigare ingått som strategi i pandemibekämpning. Det behövs samordning av smittspårning, smittkedjor och sekvensering. Inte riggat regionalt för denna snabbt uppkomna massprovtagning. Extra tydligt i år att det finns ett behov av nationell samsyn gällande vårdhygieniska rutiner.

Svenska hygienläkarföreningen

Fortsatt stor aktivitet. Positivt med naturligt samarbete över yrkesgränser. Viktigt att markörbaserad journalgranskning finns kvar som verktyg i arbetet med VRI. Extra tydligt i år att det finns ett behov av nationell samsyn gällande vårdhygieniska rutiner och att det saknas samordningsuppdrag för vårdhygien nationellt.

Nationell arbetsgrupp för strama

Ej så hög aktivitet i samband med pandemin. Förra veckan var internationella antibiotikaveckan som avslutades med nationellt digitalt Antibiotikaforum med tema ”Den tysta pandemin”. Formatet med digitalt fungerade mycket bra.

Infektionsläkarföreningen

Högt tryck på alla infektionskliniker. Webinarie serie på fredagar med expertgrupp fortsätter. Ett huvudforum när det gäller vårdhygieniska frågor och covid-19 under pandemin. Öppet för alla på infektionsläkarföreningens hemsida <https://infektion.net/#>.

Föreningar har i samarbete med Svensk hygienläkarförening tagit fram [Nationellt vårdprogram covid19 \(version 1.1 juni 2020\)](#)

Arbetsmiljöverket

Stor aktivitet runt arbetsmiljöfrågor. Arbetsmiljöverket har tidigare fått i uppdrag att tillfälligt tillåta distribution av personlig skyddsutrustning som inte är CE-märkt och som inte har påbörjat en process för CE-märkning. Detta för att bidra till tillgången av säker utrustning. [Skyddsutrustning med tillfälliga tillstånd får nu användas hela 2021](#). Det samma gäller skyddsmask 90.

Det redan påbörjade stora arbetet med att se över alla myndighetens föreskrifter fortsätter. Översynen ska vara färdigt i slutet av dec 2020.

Rapport angående behov av stöd gällande arbetsmiljö inom äldreomsorg i samband med pandemin är nu färdig.

Folkhälsomyndigheten

Fortsatt stor aktivitet runt smittskydd och vårdhygien.

Rekommendationerna om åtgärder förebygga spridning av covid-19 från smittsam personal utan symtom har uppdaterats och utvidgats till att gälla all personal inom vård, tandvård och omsorg. En ny litteraturgenomgång visar att det finns ett svagt stöd för att använda munskydd som "source control". För visir finns inga studier.

Dokumentet Rekommendationer för handläggning och val av skyddsåtgärder mot covid-19 inom vård och omsorg kommer inte att uppdateras mer. Dokumentet kommer så småningom avpubliceras. Aktuella rekommendationer för de olika delarna av handläggningen kommer istället att utgå från respektive myndighet, organisation och region.

Fohm arbetar tillsammans med andra aktörer med en översyn av kunskapsläget runt gravida och covid-19, väntas bli klart relativt snart.

Information om aktiviteter inom ramen för Antibiotikasmart Sverige som planerats under 2020-2021

- Undersökning av befolkningens attityder
- Utvärdera Antibiotikasmarta sjuksköterskor
- Stödja implementeringen av Primärvårdskvalitet

- Utbildningsmaterial om hälsa, hygien och antibiotikaresistens inom förskola, grundskola, gymnasium och SFI
- Kriterier för antibiotikasmarta medborgare, kommuner och regioner

Nationell arbetsgrupp vårdhygien

Nulägesrapport om arbetsgruppens arbete. Information om strukturen för SKRs kunskapsstyrning samt det uppdrag gruppen fått via NSG patientsäkerhet. Det första uppdraget var att ta fram en nationell strategi för vårdhygieniskt arbete med syfte att utveckla, samordna och leda det vårdhygieniska arbetet på alla vårdnivåer, för att uppnå målen för nationell kunskapsstyrning. Strategin baseras på WHO:s åtta core components of infection prevention and control. Strategin är inlämnad till NSG men ej ännu antagen.

Två nya arbeten är precis påbörjad: Nationell harmonisering av de vårdhygieniska rekommendationerna i vårdhandboken samt kunskapsunderlag om att förebygga VRI, systematiskt bedömning av riskfaktorer för VRI samt stödja implementering av kunskapsunderlagen.

Tips om en nyttig rapport från en enkätundersökning angående situationen inom kommunal hälso- och sjukvård med fokus på äldrevården under pandemin utifrån Medicinskt Ansvariga Sjuksköterskors (MAS) och sjuksköterskors perspektiv. Rapporten heter: Vårdkvaliteten inom den kommunala hälso- och sjukvården under pandemin. Länk <https://swenurse.se/nyheter/nyheter/2020-11-11-vardkvaliteten-inom-den-kommunala-halso--och-sjukvarden-under-pandemin>

Övrigt

Arbetsmiljöverket

Hur journalförs positiva PCR-test för SARS-CoV-2?

Fohm: Ska göras enligt vanliga lagar och regler, dvs behandlande läkare ska journalföra, vårdgivare ansvarar för att det finns rutiner för det.

Folkhälsomyndigheten

Tre år har gått och det är nu åter dags för ny nominering till samverkansgruppen. Vi återkommer med mer information. En målsättning är att mandatperioderna ska löpa omlott så att alla inte går ut samtidigt. Vi planerar för att även nästa möte kommer vara digitalt. Förslag på datum i slutet på april alternativt i början av maj kommer via Doodle.